

PRAKTYKOWAĆ (26) *vb impf*

-ty- (14), -ti- (12).

Oba a oraz o jasne.

inf praktykować (1). ◇ *praes 1 sg* praktykuję (6). ◇ *3 sg* praktykuje (4). ◇ *3 pl* praktykują (3). ◇ *praet 2 sg m* -ś praktykował (1). ◇ *3 sg m* praktykował (3). [*f* praktykowała.] ◇ *2 pl m pers* -ście praktykowali (1). ◇ *3 pl m pers* praktykowali (2). ◇ *fut 1 pl m pers* będziemy praktykować (1). ◇ *con 3 pl m pers* by praktykowali (1). ◇ *impers praet* praktykowano (1). ◇ *part praes act* praktykując (1) *Mącz*, praktykując (1) *VotSzl*.

Sł stp brak, Cn notuje, Linde także XVII w.

1. *Wróżyć, przepowiadać przyszłość, uprawiać sztuki magiczne; augurare Vulg, Mącz, Cn; hariolari Mącz, Cn; vaticinari Mącz, Cn; profari, prophetare Mącz; coniectare, divinare Cn; ominari Calep (22) : Aruspex seu Haruspex, Ut quidam legi volunt, Praktykars który patrząc á oglądając wnętrności bydłat ofiarowanych praktykował. Mącz 17b, 20c, 153b, 324d, 326c, 476b; [o kocie] A to iáko w nim ízacować/ Ze vmié y praktykować? A to ták wiefcza beftyia Ze fye zówždy ná délcz myia. KochSob 60; Calep [729]b.*

praktykować co (2): [świerzopa zająca urodziła w wojsku Kserksesa] praktykowano mu zły znak BielKron 117; RejZwierc 6.

praktykować z czego (4): Theráphim Iedni bałwany rozumieią, a drudzy obrazi fktorich Laban Prakhikował Leop Cv marg; Mącz 112a, 203d, 211c; [niechże cię zbawią co praktykują z niebá Leop Is 47/13].

praktykować komu (6): [Cygani są złodzieje, zwłaszcza żony ich] áby ktemu [ku kradzieży] lepfszy przyftęp miály/ praktykują białym głowam BielKron 262, 117, 147v; StrykKron 120, 121; (nagł) Ná Máthemátiká. (-) Ziemię pomierzył/ y głębokie morze/ Wié iáko wftáią/ y záchodzą zorze. Wiátrem rozumie/ praktykuie komu/ A íam niewidzi/ że ma kurwę w domu KochFr 22.

praktykować o kim, o czym (2): Mącz 403b; RejZwierc 6; [abyśmy przeciw Pomázáńcom Bożym niepowftawali/ [...] to czym ich Bog vczył [...] ábyśmy im przyznawali. O zdrowiu ich nie tylko nie praktykują/ ále ráczey ile być może przy nich íe záltáwiáiąc ArtHom C3].

praktykować przez co (1): Sortilegus, Lóśnik/ praktykarz/ wiefczbiarz który o przízlých rzeczách przes lófy praktykuye. Mącz 403b.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym: z zapowiednikiem [to]; iż, że] (2): ábowiem praktykował iáko ieden Prorok Cefárzom Rzymfkim iż mieli dobyć Ieruzálem BielKron 147v; Praktykują że ma być zámienie słońcá Mącz 175d; [Praktykarká Apollinowá to mu praktykowała że mu to bez pomfty niemiáło zyć LorichKosz 16 (Linde)].

Szereg: »praktykować albo czarować« (1): Lecanomantici, Którzy z miednic praktikują álbo czáruyą. Mącz 203d.

»praktykować a przysze rzeczy oznajmować« (1): Extipex, Praktykars/ którzy v Rzymiánów pófpólicí byli z ofierdzia praktykując á przíszle rzeczy oznaymuyąc. Mącz 112a.

»praktykować i powieść« (1): On ociec vbogi obaczywłszy ono złe przyrodzenie iego [syna] połał wnet zalię po onysz doktory [...] / powiedaiąc im iż iuz tego iawnie doznał czo mu o onym synu iego praktykowali y powiedali *RejZwierc* 6.

Przen [komu; ze zdaniem dopełnieniowym] (1) : VCiekałem przez fen w nocy [...] Hanno/ co to známionuie? Podobno mi praktikuie/ Ze ia [...] Wszytkich inszych łatwie zbędę/ Tobie służyć wiecznie będę. *KochFr* 9.

2. *Knuć, wchodzić w konszachty* (2) : [a gdzieby się tego kto nad owę ustawę ważeł, to jest przez granicę przejechać, jeśli przesłać, przymować, praktykować, posłańce miewać, starosta ma temu zabiegać *Interreg* 201.]

praktykować cum aliquo, [z kim] (1): Pan Woiewoda [...] prosił o Gleit nainsze też Pany Stadnickie [...] ale [...] go niechcieli i nie przyięli takiego iaki im dawano [...] tym sposobem aby niepractikowali cum exteris *ActReg* 156; [I tego starostowie pilnować mają, aby nikt przez granicę do nich nieprzyjeżdżał i z nimi nie praktykował ani przesełaniem listow z tę albo owę stronę *Interreg* 201, 201].

Zwrot: »potajemnie [na co] praktykować« (1): ty zapomniawłszy dobręgo obywatelá [...] powinności/ mówił to álbo owo przeciw perfonie królewskiéy/ áboś téz (czego Boże nieday) potaiemnie/ ná iego lkazę praktykował *SarnStat* 141.

3. *Naradzać się, omawiać* (2) :

praktykować o co (1): żebyśmy mieli pewny zówże depozyt od prędkiey y gwałtowney przygody/ przeciwko Koronnemu nieprzyaielowi ták iż czáfu potrzeby mielibychmy lię do czego rzucić nie biegaiąc ani pożyczaiąc pieniędzy [...] nie ciemiężąc vbogich poddanych/ Poborem/ nie praktykuiąc oń ná márnítrawnych Seymiech. *VotSzl* E2.

praktykować o czym (1): Tám ná Seymie będziemy o nich [artykułach] praktykować/ Ktore są potrzebnieyše/ ty możem záchować. *BielSjem* 15.

Synonimy: 1. *prorokować, przepowiedać, wieszczbić, wieszczować, wieszczyc, wrożyć*; 2. *czynić, działać, knować*.

Formacje współrdzenne: *spraktykować, spraktykować się, wypraktykować*.

Cf **PRAKTYKOWANIE, [PRAKTYKOWANY], PRAKTYKUJĄCY**